

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 10, 2009 • Vol. C Nr. 173 Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-09-09

PERIODICALS

Lietuvoje lankysis Baltarusijos prezidentas

Vilnius, rugsėjo 9 d. (ELTA) – Vilniuje kitą trečiadienį, rugsėjo 16 dieną, Lietuvos kvietimu su darbo vizitu lankysis Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka.

Pasak Užsienio reikalų ministerijos, planuojama, kad viešnageis metu Baltarusijos vadovas susitiks su Lietuvos prezidente Dalia Grybauskaitė, dalyvaus Lietuvos ir Baltarusijos tarptautinio ekonominio forumo „Baltarusija ir Baltijos jūros šalys: naujos bendradarbiavimo plėtros galimybės“ atidaryme, parodų centre „Litexpo“ atidarys Baltarusijos parodą „Belarus Expo 2009“.

Krizė tarp Europos Sąjungos (ES) ir Baltarusijos kilo 1996 m., kai Bendrija paskelbė apribojimus šaliai. To priežastis buvo A. Lukašenka pasiūlytas referendumas, kuriuo buvo pratęsta jo kadencija. ES balsavimo rezultatų nepripažino.

Nauji santykiai tapo įmanomi, kai Baltarusijos vyriausybė įvykdė ES keliamus reikalavimus. ES reikalavo paleisti politinius kalinius ir 2008 m. surengti demokratiškus ir skaidrius parlamento rinkimus. Gegužę Minskas buvo įtrauktas į ES Rytų partnerystės programą.

A. Lukašenka šių metų balandį surengė pirmą per 10 metų kelionę į Vakarus – Italijoje jis susitiko su popiežiumi Benediktu XVI ir Italijos premjeru Silvio Berlusconi. Paskutinį kartą A. Lukašenka į Lietuvą buvo atvykęs 1998 m., kuomet Medininkuose susitiko su tuometiniu Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi.

„Gazprom“: brangsta nafta, brangs ir dujos

Lietuvos ir Rusijos Kaliningrado srities pasienyje Šakių rajone atidarytas tranzitinis dujotiekis. **Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.**

Vilnius, rugsėjo 9 d. (ELTA) – Augant naftos kainoms, brangs ir dujos, sako Lietuvoje viešintis „Gazprom“ valdybos pirmininkas Aleksej Miler.

Kaip po susitikimo su premjeru Andriumi Kubiliumi teigė A. Miler, „Gazprom“ numato, kad maždaug 70 dolerių už barelį šiemet kainuojanti nafta 2010 m. brangs iki 100 dol. už barelį. Rusijos dujų milžino vadovas

aiškino, kad dujų kaina yra susijusi su naftos kaina, taigi tikėtina, kad brangs ir dujos.

Premjeras A. Kubilius teigė, jog per pokalbį su A. Miler buvo nagrinėti naftos kainų susidarymo principai.

„Popierinės naftos“ kainų burbulas yra tam tikra prasme panašus į tai, ką matėme vykstant praėjusiais metais su visais bankų burbulais“, –

sakė Vyriausybės vadovas A. Kubilius.

Susitikime taip pat dalyvavęs energetikos ministras Arvydas Sekmokas sakė, jog per pokalbį buvo kalbėta ir dujų pardavėjų pelnų reguliavimo dujų įmonėse tema, bet esą didesnių priešpriešų diskutuojant apie tai nebuvo.

„Gazprom“ valdybos pirmininkas tikino, kad Šiaurės Europos dujotiekio projektas „Nord Stream“ ekologiniu požiūriu yra visiškai saugus. Pasak A. Miler, ekologiniu požiūriu daug pavojingesni yra sausuma einantys dujotiekiai.

Savo ruožtu A. Kubilius dar kartą pakartojo, kad Lietuva šį projektą vertina neigiamai.

Lietuvos aplinkos ministerija pažymi, jog dujotiekio, planuojamo tiesi iš Rusijos į Vokietiją per Baltijos jūrą, poveikio aplinkai (PAV) ataskaita nėra pakankamai išsami, kad poveikį sukeliančiose šalyse būtų galima pradėti svarstyti leidimų dujotiekio tiesimui ir naudojimui išdavimo klausimus.

CŽV kalėjimo buvimas Lietuvoje nepatvirtintas

Vilnius, rugsėjo 9 d. (Delfi.lt) – Amerikos televizijos naujienų tarnybai „ABC News“ pranešus, kad netoli Vilniaus galėjo būti įkurdintas slaptas Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimas, kuriame neva galėjo būti laikomi „al Qaeda“ teroristai, Lietuvos parlamento komitetai tokios informacijos patvirtinti negali. Buvo surengtas bendras Užsienio rei-

kalų bei Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetų posėdis, tačiau iš turimos informacijos parlamentarai išvadų daryti negali bei neturi „kabiliuko“, už kurio galėtų užsikabinti ir pradėti parlamentinį tyrimą.

Atmesta ir tikimybė, kad kalėjimas galėjo būti įkurdintas buvusioje sovietų karinėje bazėje Rūdninkuose. Pasak Nacionalinio saugumo ir

gynybos komiteto (NSGK) pirmininko Arvydo Anušausko, būtent tuo metu, kai Lietuvoje neva veikė šis kalėjimas, buvusi sovietų karinė bazė buvo naudojama sprogmenims ar automobiliams laikyti, o užsienio šalių, konkrečiai, Prancūzijos, pareigūnai šioje vietoje lankėsi dėl to, kad svarstyta Rūdninkuose įkurti bendrą mokymo centrą. **Nukelta į 6 psl.**

Šiluvoje prasideda atlidai

Vilnius, rugsėjo 9 d. (Delfi.lt) – Šiluvoje rugsėjo 8–15 d. švenčiami beveik pusės tūkstantmečio tradiciją turintys Švč. M. Marijos Gimimo, dar vadinami Šilinių, atlidai. Pirmieji piligrimai, kurie iš Kryžių kalno į Šiluvą pėsčiomis žygiavo 3 dienas, jau pasiekė Šiluvą. Daugiau kaip 1,200 jaunųjų piligrimų, vadovaujamų Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio, nepaisant nuovargio ir lietingo oro, į Šiluvą atėjo džiugiai nusiteikę. Anot Kauno arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus, šių metų atlidai Šiluvoje išsiskiria tuo, kad jų metu minima šv. Brunono auka ir Lietuvos vardo tūkstantmetis. **D. Cidzikaitės nuotr.**

Šiame numeryje:

- Ateitininkų namai (p. 2, 5)
- Kuo sergi, nuo to ir gydykis (p. 3, 9)
- 96-tajam Lietuvos Vyčių metiniam suvažiavimui praėjus (bus daugiau) (p. 4)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Šeiminkės patarimai (p. 8)
- Atsiminimai (84) (p. 9)
- Marijampolėje – išpūdingas paminklas lietuvių kalbai ir kultūrai (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.38 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Mokslo metams prasidėjus, Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentai tarė žodį mokiniams, studentams, mokytojams, dėstytojams, tėvams ir globėjams. Lyginant šių dviejų vadovų kalbas, žinoma, pirmiausia į akis krenta jų nevienodas ilgis (Obama tekstas siekia bene 3 spausdintus kompiuterio lapus, Grybauskaitės yra vos 3 paragrafų). Tačiau kur kas didesnis skirtumas slypi prezidentų retorikoje, kuri, jei turėčiau vertinti, stipresnė pasirodė JAV prezidento kalboje. Nors esu jau išaugusi iš studentinio amžiaus (nors sakoma, kad studentais liekame visą savo gyvenimą), prisiminusi ne tikius jau tolimus tuos laikus, manau, jog man labiau patiktų ne proginė Grybauskaitės kalba, bet Obama imperatyvai, įpareigojantys jaunimą prisiišti atsakomybę. Visų pirma – atsakomybę už mokymąsi.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdienu, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

ATEITININKŲ NAMAI

30 metų jubiliejaus proga siūlome pokalbį su Ateitininkų namų – kultūrinio ir dvasinio centro – valdybos pirmininke Vida Maleiškiene

– Kokia Ateitininkų namų (AN) įsikūrimo istorija?

– Prieš daugiau kaip 30 metų atsirado susipratusių idealistų ateitininkų, kurie norėjo, kad ateitininkai turėtų savus namus ir galėtų plėsti savo veiklą. To sumanymo priešakyje buvo a.a. Elenutė Razmienė, kuri uždegė kitus prisijungti ir pirkti šiuos namus. Tai buvo: dr. Antanas ir Elenutė Razmos, dr. Kazimieras ir Aldona Rimkai, dr. Kazys ir Marija Ambrozaičiai, dr. Petras ir Stefa Kisieliai, dr. Regina ir Henrikas Padleckai, Vanda ir Zenonas Petkai, dr. Linas ir Rima Sidriai, dr. Vaclovas ir Augusta Šauliai, dr. Bronius ir Vita Valadkos ir dr. Eugenija ir Algis Žukauskai. Buvo išrinkta taryba bei valdyba, ir prasidėjo veikla. Valdybai teko didelis krūvis, nes reikėjo aptvarkyti apleistus namus. Pasamdė prižiūrėtojus, kad kas nors visada būtų tuose namuose ir prižiūrėtų aplinką. Po to pradėjo rinktis įvairūs vienetai savo veiklai. Valdyba rūpinasi ne vien namų išlaikymu, bet ir kultūrinio, ir dvasiniu puoselėjimu.

– Ką pasakytumėte apie Ateitininkų namų patalpas, turimą plotą ir kaimynus?

– Namų patalpos yra gan didelės. Tai yra buvęs Arthur Schmidt vasarnamis, todėl nebuvo pritaikytas organizacinei veiklai. Turime 5 miegamuosius, raštinę, biblioteką, saloną, valgomąjį, virtuvę, vadinamą „porch“ (St. Ylos menė), ir pilną rūšį. Dar yra palėpė, kuri nėra įrengta naudojimui. Visi kambariai, net ir skalbykla, yra naudojami jaunučių ateitininkų susirinkimams. Turime beveik 7 akurus žemės. Praėjusį rudenį pirkome šalia mūsų esantį akrą. Apylinkė – tai rezidencinis rajonas, ir kaimynai yra gan palankūs mums.

– Kas Ateitininkų namais naudojasi?

– Daugiausia naudojasi ateitininkai: jaunučiai bei jaunieji, moksleiviai, studentai ir sendraugiai. Po-

Ateitininkų namai, Lemont, Illinois, jau 30 metų tarnauja ne vien ateitininkams, bet visiems lietuviams, norintiems prisiglausti svetinguose namuose.

sėdžiauja Š. Amerikos ateitininkų taryba, Ateitininkų šalpos fondas, Amerikos lietuvių Romos katalikų federacija, Į Laisvę fondas, skautai, vyčiai. Jėzuitų Baltic Project čia turi savo raštinę. AN vyksta rekolekcijos (kartu su Akademikų skautų sąjūdžiu), jaunučių, jaunių ir moksleivių ateitininkų rekolekcijos, kursai, kitų organizacijų posėdžiai, meno parodos ar knygų pristatymai. Šeimos šventės – krikštynos, vestuvės, Pirmoji Komunija, mokslo užbaigtuvės, gegužinės ir t.t. Tenka išnuomoti ir amerikiečiams.

– Kas juose gyvena?

– Turime žmones (tai pora), kurie prižiūri namus bei aplinką, jie turi butelį virš garažo.

– Ar yra galimybių kokiam svečiui ar viešniai, pvz., iš Lietuvos besilankančiai „Ateities“ žurnalo vyr. redaktorei, juose porai dienų apsiglosti?

– Tos galimybės jau nebeturime, nes susidarė nepalankios sąlygos svečius priimti. Mūsų prižiūrėtojai turi kitus darbus ir nebegali patarnauti svečiams.

– Papasakokite apie AN (angliškai „Ateitis Foundation“), kaip pelno nesiekiančią organizaciją. Kas sudaro jos narius ir rėmėjus?

– Prieš daugiau kaip 20 metų adv. Saulius Kuprys sutvarkė, kad Ateitininkų namai būtų visiškai „not-for-profit“, kaip religinė ir jaunimui tarnaujanti organizacija. Nariai, paaukoję 200 dol., gauna 1 balsą ir turi teisę balsuoti Namų veiklos reikalais. Taip pat yra ir su rėmėjais.

– Kokią valdžią turite? Kas ją sudaro ir kokios jų pareigos?

– Pradžioje buvo taryba ir valdyba, bet dabar turime tik valdybą, nes stokojame veikėjų ir pasišventusių darbininkų. Valdybą sudaro pirmininkė/as, vicepirmininkas, sekretorius, 2 išdininkai (vienas tvarko buitinius reikalus, kitas – vėjus) ir keli nariai, kurie vykdo kitus projektus.

– Kad ir pelno nesiekianti organizacija, tačiau jai reikia lėšų išsilaikyti. Iš kur lėšos ateina? Kokie trys pagrindiniai lėšų šaltiniai?

Nukelta į 5 psl.

Jaunučiai ateitininkai su tėveliais Ateitininkų namų paunksmėje 2007 m. rudenį.

Dainos Čyvienės nuotr.

Iš Lietuvos Vyčių veiklos

96-TAJAM LIETUVOS VYČIŲ METINIAM SUVAŽIAVIMUI PRAĖJUS

Tęsinys iš rugsėjo 9 d.

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ
Lietuvos Vyčių ryšininkė su visuomene

Robert Duda papasakojo apie savo ir jo kolegos Ginger Houghton pastangas padedant „Saulutei“ įsigyti įvairios medicininės įrangos bei vaistų. Jis bendradarbiauja su I. Tijūnėliene nuo 1996 m. Kaip padėkos ženklą už paramą Lietuvos našlaičiams, I. Tijūnėlienė įteikė Bob Duda ir Ginger Houghton po gintarinę gėlytę.

Mandatų komisijos pranešimu, pirmajame posėdyje dalyvavo 76 asmenys. Tarp jų: garbės nariai, 51 delegatai, 7 apygardų delegatai, 4 svečiai ir 7 Centro valdybos nariai, atstovavę 5 rajonams ir 19 kuopoms. Posėdis baigtas malda, kurią sukalbėjo prel. Anderlonis.

skaičius mažėja. Šiuo metu kartais yra sunku pritraukti naujų narių, bet Lietuvos Vyčių organizacija gali didžiuotis, kad per paskutiniuosius metus į jų gretas įstojo 68 nauji nariai. Šiuo laiku Lietuvos Vyčių organizacijai priklauso beveik 2,000 narių iš 5 apygardų/rajonų ir 46 kuopų. 157 kuopa, Lemont, IL į savo gretas priėmė 4 naujus narius; į 17 kuopą S. Boston, MA, įstojo 4 nauji nariai, 144 kuopa Anthracite, PA, pritraukė 12 naujų narių. Minėtos kuopos buvo apdovanotos dovanėlėmis ir žymenimis. Kuopų nares, kurios surado daugiausiai naujų narių, yra Barbara Miller (72 kuopa, Binghamton, NY) ir Adelė Lichtenberg (17 kuopa, S. Boston, MA). Abi vytyės pritraukė po 4 naujus narius. Larry Domalakes (144 kuopa iš Anthracite, PA) surado net 6 naujus narius.

Buvusieji Centro valdybos pirmininkai (iš k.): garbės narė Pranciška Petkuvienė, garbės narė, 2009 m. išrinkta pirmininke Elena Nakrošienė, garbės narė Bernice Avizaitė, garbės narė Agnė Mickūnienė, Jonas Mankus ir garbės narys Robert A. Martin, Jr.

Vakare vyko pramoginis pažintinis vakaras „Chicago Dinner and International Trolley Tour“. Vakarieniavome „The Greek Islands“ restorane. Po vakarienos dalyvavome išvykoje su autobusiukais, pamatėme žymias Čikagos vietas ir grožybes: Millennium Park, įvairius etninius rajonus (italų ir kinų), Buckingham fontaną. Grįžome į viešbutį pavargę, bet įdomiai praleidę laiką.

Antroji diena

Penktadienį, rugpjūčio 7 d., viešbutyje buvo aukojamos šv. Mišios už mirusius Lietuvos vyčius ir organizacijos rėmėjus. Mišias koncelebravo prel. Anderlonis, prel. Algimantas Bartkus ir prel. Petras Šiurys.

Po Mišių antrą posėdžio sesiją malda pradėjo prel. Anderlonis. Centro valdybos pirmininkės antroji pavaduotoja Becky Pataki perskaitė organizacijos narystės pranešimą. Kaip ir visose organizacijose, taip ir Lietuvos Vyčiuose, nariai jas palieka, miršta, todėl organizacijos narių

Irene Ožalis, Lietuvos Vyčių fondo pirmininkė, perskaitė Fondo ataskaitą ir papasakojo apie šio padalinio praėjusių metų veiklą. Buvo pakeistas vienas iš pagrindinių šio padalinio statutų: prieš pakeitimą paramai galėjo būti naudojamos tik palūkanos, šiuo metu įvairioms vyčių programoms ir paramai pinigų bus galima imti iš organizacijos banko

Dalis garbės narių pokylio metu.

sąskaitos. Tad 2009–2010 metais bus paaukota: šv. Klaros ligoninei Utenoje – 5,000.00 dol.; Lithuanian Children's Relief – 3,000.00 dol.; Nekalto Prasidėjimo bazilikos Šiluvos Mergelės Marijos koplyčiai, Washington, DC – 2,000 dol.; dienraščiui „Draugas“ – 2,500 dol.; JBANC – 2,000 dol.; Šiluvos Mergelės Marijos tinklalapiui patobulinti kita kalba – 1,500 dol.; jaunųjų vyčių suvažiavimo stipendijai – 100 dol. kiekvienam dalyviui; 3,000 dol. – Servants of the Lord (Lietuvos misijai); 1,000 dol. Orphan Care kalėdų dovanėlėms; 2,000 dol. – šv. Kazimiero vienuolynui Pažaislyje, Lietuvoje; 500 dol. – American Professional Partnership for Lithuanian Education (A.P.P.L.E.); 400 dol. – paremti vieną našlaitį vieneriems metams per „Saulutės“ organizaciją ir 1,000 dol. paremti kuopą, kuri globos kitą Lietuvos Vyčių metinį suvažiavimą/seimą.

Toliau I. Ožalis paskelbė rašinio konkurso laimėtojus: 1-a vieta (300 dol.) teko Natalia Padalino (112 kuopa, Chicago, IL); 2-tra vieta (200 dol.) – Andrea Deksnis (112 kuopa, Chicago, IL); 3-ia vieta (100 dol.) – kun. Arvydui P. Rygui (103 kuopa, Providence, RI). Baigdama savo pranešimą, I. Ožalis prašė visų ir toliau teikti paramą Lietuvos vyčių fondui.

Toliau posėdyje Centro valdybos ritualų komiteto pirmininkė Georgiana Macke paskelbė 4-to laipsnio kandidatus. Tai: Stephany Gustautas (3 kuopa, Philadelphia, PA), June Grenier (6 kuopa, Hartford, CT), Aldona Zajauskas (16 kuopa, Chicago, IL), Brian Johnson (19 kuopa, Pittsburgh, PA), kun. Alfonsas Babonas, Theresa ir Michael Shea (102 kuopa, Detroit, MI) ir seselė vienuolė Johanna Shainauskas ir seselė Tarascia Stuglis (abi iš 112 kuopos, Chicago, IL). Kiti 9 ketvirtos laipsnio kandidatai, kurie negalėjo dalyvauti dėl įvairių priežasčių, bus pagerbti artimiausiu metu.

Garbės narystės komiteto pirmininkė, garbės narė Rita Sussko pranešė, kad šiais metais garbės narystės kandidatų nėra. Yra pasiūlytas vienas kandidatas 2010 m. Tai kun. Antanas Markus, švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios klebonas, 16 kuopos vyčių sielovados ir Lietuvos Vyčių Šiluvos Mergelės Marijos padalinio pirmininkas. Delegatai vienbalsiai patvirtino garbės nario kandidatūrą. Kun. Markui garbės narystė bus suteikta per 2010 metinį suvažiavimą.

Mark H. Bell, Šv. Kazimiero gildijos padalinio pirmininkas, pranešė apie šio vieneto praėjusių metų veiklą. Buvo gauti du palikimai, sudarantys beveik 150,000 dol. Gauta 540 Mišių užsakymų. (Mišias galima užsakyti dėl sveikatos, už mirusių ir specialias intencijas.) Aukų už 80,000.00 dol. buvo nusiųstos kun. Petru Šiuriui, Popiežinės Šv. Kazi-

miero lietuvių kolegijos rektoriui. M. Bell pranešė, kad šiais metais Šv. Kazimiero gildijai sukanka 20 metų. Pirmasis šios gildijos susirinkimas įvyko 1989 m. rugpjūčio 5 d., per Lietuvos Vyčių metinį suvažiavimą. Kadangi finansinė parama klierikams sumažėjo, reikia žiūrėti į ateitį ir kurti naujus projektus, siekiant išlaikyti kolegiją. Lietuvos Vyčių organizacija yra vienintelė organizacija, kuri pastoviai remia kolegiją. Kitos aukos ateina iš palikimų, stipendijų klierikams ir iš „Villa Lituania“ svečių namų. Praėjusių metų projektas buvo įstatyti dešimt naujų langų kolegijos pirmame aukšte. Išlaidos gali siekti daugiau nei 15,000 dol.

Praėjusiais metais spalio 26–28 d. Šv. Kazimiero kolegija atšventė savo 60 metų sukaktį. Jubiliejinė šventė buvo įamžinta dokumentiniuose filmuose lietuvių ir anglų kalbomis. Tai pat buvo suprojektuotas jubiliejinis medalis. M. Bell taip pat supažindino suvažiavimo delegatus ir svečius su buvusiu Šv. Kazimiero kolegijos rektoriumi, prelatu Algimantu Bartkumi ir dabartiniu rektoriumi prelatu Petru Šiuriu. Prel. Šiurys prisiminė savo pirmuosius žingsnius Romoje, sakė, jog manė, jog kai prel. Bartkus išvyks, jis liks vienas. Prel. Šiuriui šio suvažiavimo metu buvo priminta, kad Lietuvos Vyčių organizacija išnijo Šv. Kazimiero kolegiją, taigi ir jį. Prel. Bartkus papasakojo apie praėjusią kolegijos 60-čio šventę. Šia proga į Romą atvyko ir Vilniaus metropolitas kardinolas Audrys J. Bačkis. Per šiuos 60 gyvavimo metų kolegijoje studijavo 300 kunigų. 2008 metais studijavo 8, o šiais metais studijuoja 13 iš Lietuvos.

Naujas statutus patvirtino, kad nuo šiol Šv. Kazimiero kolegija priklausys Lietuvos vyskupų konferencijai. Abu prelatai padėjo Lietuvos Vyčių organizacijai už nuolatinę finansinę paramą kolegijai. Kaip padėkos ženklą prel. Šiurys įteikė Lietuvos Vyčių organizacijai prisiminimo dovanėlę – specialų Šv. Kazimiero kolegijos 60-čio medalį.

Mandatų komisija pranešė, kad šiame posėdyje dalyvavo 65 balsuojantys delegatai: garbės nariai, 5 Centro valdybos nariai, 8 apygardos delegatai, 45 delegatai, 5 svečiai, atstovaujantys 5 rajonams ir 19 kuopoms. Posėdis baigtas malda.

Vakare pokylių salėje vyko kultūros vakaras „The Sights and Sounds and Flavor of Lithuania, an evening at the Balzekas Museum“. Lietuvos Vyčių organizacijos narys, LR garbės konsulas Stanley Balzekas, Jr. sutiko vyčiams specialiai šiam vakarui atidaryti savo muziejų. Turėjome retą progą pamatyti nuostabius muziejaus rodinius. Muziejus buvo atidarytas 1966 m. Jame yra daugiausiai su Lietuva susijusių rodinių už Lietuvos ribų. Aplankėme kelis muziejaus skyrius: „Lithuanian Through the Ages“, „Honored Lithuanians“, vaikų muziejų ir „War after War.“ Visiems dalyviams buvo įteikta po šio muziejaus 40 metų gyvavimo sukakčiai skirtą jubiliejinį žurnalą. Po apsilankymo muziejuje vaišinosmės muziejaus „Gintaro salėje“. Stanley Balzekas, Jr. pasveikino vyčius ir pasidžiaugė, jog turi galimybę visus pavadžioti po muziejų. Prel. Anderlonis padėjo Balzekui už jo nuoširdumą, svetingumą, pagyrė muziejų. Vakaro metu klausėmės Stasės Jagminienės vadovaujamos kapelos atliekamos muzikos. Vakaras praėjo gražiai, laikas prabėjo nepastebimai.

R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

Bus daugiau.

Komentaras

Dėl R. M. Lapo recenzijos

2009 m. liepos 18 d. „Draugo“ šeštadieniniame priede „Kultūra“ su malonumu perskaičiau Raimundo Mariaus Lapo reiklį ir neužgaulią, bet ir neglostančią knygos „Lietuvių kultūrinis paveldas Amerikoje“ recenziją. Tokių retai beskaitome. Rugsėjo 8-tosios „Draugo“ „Nuomonių“ skyriuje perskaičiau Stasės E. Semėnienės komentarą „Lazda turi du galus“ apie tą patį straipsnį, o tiksliau, jo autorių. Taip, kaip ir nuomonės autorė, knygos neskaičiau ir negaliu jos turinio komentuoti. Tačiau, manau, kad R. Lapo nederu kaltinti nepagarba ambasadoriui Audriui Brūzgai, kuris nepaminėjo, jog pasinaudojo savo pirmtako, istoriko Alfonso Eidinto parengta ir išleista medžiaga apie Lietuvos Ambasados rūmų Washington, DC istoriją ir nepaminėjo, kad tai daro. Visos citatos nekartoju.

Nepatiko man gerb. S. E. Semėnienės atsiliepimo apie R. M. Lapą tonas. Cituoju jos žodžius: „Ei! Mariau, who do you think you are?“ Ar taip kreipiamasi į taiklį ir informatyvią plunksną valdantį rašytoją? Ir dar anglų kalba! Negali būti, kad to sakinio negalima išreikšti lietuviškai, nors geriau būtų buvę jį palikti asmeniškam pasikalbėjimui.

Toliau cituoju Semėnienės nuomonę: „Kas paskatino jį taip, švelniai tariant, nemandagiai, nedžentelmeniškai, gal net įžeisti didžios pagarbos vertą, kitų valstybių gerbiamą, mūsų tėvynei bei tautai atstovaujantį LR diplomata? Neužmirškime, juk jis šiame krašte ir Meksikoje su meile ir pasididžiavimu neša mūsų valstybės plazdančią trispalvę, po kuria ir mes visi sutartinai glaudžiamės.“

ATEITININKŲ NAMAI

Atkelta iš 2 psl.

– Pirmiausia, tai naudojimo pajamos – nuoma už raštines ir visokiems renginiams. Iš to mes apmokame visas išlaidas namui išlaikyti. Antra – tai kalėdinių atvirukų vėjus – su jomis ateina aukų, ir trečia – tai pavasarinė gegužinė su loterija, kur taip pat gauname nemažai aukų. Kartais pasitaiko palikimų ar šiaip kokia didesnė auka.

– **Kaip galima tapti AN rėmėju?**

– Paaukojus 200 dol. tampi nariu ir rėmėju.

– **Ar tuos 200 dolerių galima įmokėti palaipsniui ar būtina iš karto?**

– Galima įmokėti palaipsniui.

– **Bet koks jubiliejus nepraeina be didesnių ar mažesnių renginių ar ceremonijų. Kaip savo 30-ties metų jubiliejų atšvęs AN? Kas konkrečiai numatoma ir kada?**

– Planuojama rugsėjo 12 d. 6 val. v. surengti pabendravinimą, iškilmingą vakarienę lauke, palapinėje, nes mūsų St. Ylos menėje telpa tik apie 100

Kiekvienas knygos, straipsnio, recenzijos, nuomonės autorė ar autorius naudodamasi/s kitų medžiaga turėtų tai pažymėti ir, jei ambasadorius Brūzga, sąmoningai ar nesąmoningai to nepadarė, recenzentui privalu atkreipti dėmesį į šį praleidimą. Tai nėra nei įžeidimas, nei nemadagu, tuo labiau nėra „nedžentelmeniška“. Argi reikia Lapui dėl to teisintis? Ar ambasadorius dėl savo pareigų yra neliečiamas, kai reikiasi kitoje, ne savo tiesioginio darbo, srityje? Ar priėmimas tokių atsakingų pareigų, kaip atstovavimas Lietuvai Jungtinėje Amerikos Valstijose ir Meksikoje iš pagarbos verto ir ryžtingo žmogaus padaro aukštesnio ar žemesnio rango dievą? Tikrai ne.

Beje, galima ginčytis dar ir su kitais gerb. S. E. Semėnienės teiginiais, bet paminėsiu vieną. Nelietuviškų asmenvardžių ir vietovardžių rašymas dar yra karštai ginčijamas Lietuvoje. Kai kuriais atvejais leidžiama vienaip, kitais – kitaip. Bet jeigu jau klausiam, kas labiau priimtina mūsų išmintingajai liaudžiai, tai reikia skirti tą dalį Lietuvoje gyvenančios Lietuvos liaudies nuo dalies čionykštės Lietuvos liaudies (visų bangų). Stenlis, Bridžportas ir Uptonas Sinkleris tikrai būtų lengviau paskaitomas Lietuvos daliai, neturinčiai daug reikalų su kitomis kalbomis, ir tokie tikrai pastatyti akis susitikę su neištariamais Stanley, Bridgeport ir Upton Sinclair. Tada tikrai galėtų klausiti – kas tai, velnias ar gegutė?

Bet argi galima su nuomone ginčytis.

Eglė Juodvalkė
La Grange, IL

žmonių. Turėsime veiklos nuotraukų parodėlę, programą atliks ateitininkai, bus šokiai. Sekmadienį bus aukojamos padėkos šv. Mišios Pal. J. Matulaičio misijoje.

– **Gal turite dar ką nors pridurti?**

– Norime, kad kuo daugiau dalyvautų jaunos šeimos, studentai ir moksleiviai ne vien šitoje šventėje, bet prisidėtų prie ateitininkiškos veiklos. Ateitininkų namai yra ne vien tik pastatai, bet ir dvasia. Mūsų pastangos yra ne vien tik juos išlaikyti ir papuošti, norime, kad AN taptų didesniu kultūriniu ir dvasiniu centru. Nors Namai lieka toje pat vietoje, pasikeitė jos oficialus adresas iš 12690 Archer Avenue į **1380 Castlewood Drive, Lemont, IL 60439**. Turėjome keisti adresą, nes iš tikrųjų mūsų Namai yra Castlewood Dr. Adresas Archer Avenue buvo naudingas, kol dar tas rajonas nebuvo apstatytas.

– **Dėkojame už vertingą pokalbį. Sveikiname su gražia sukaktimi. Visokeriopos sėkmės mūsų visų Namams!**

Kalbėjosi
Romualdas Kriaučiūnas

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org dalia.cidzikaite@gmail.com

NE „DRAUGAS“, BET MES PATYS KALTI

Perskaitę „Draugo“ dienraštyje Ritonės Rudaitienės laišką nustebs, išgirdę kaltinimą „Draugui“. Laiško autorė rašo: „Labai gaila, kad šis 'Draugo' ir A.P.P.L.E. bendradarbiavimas, neturint dienraštyje specialaus skyriaus, kažkaip 'iškrito' iš istorinės, sukaktuvinės knygos puslapių, nė vienu žodžiu nepaminėtas.“ „Draugo“ redakcija negali žinoti

daugelio organizacijų veiklos sukakčių. Tai yra pačių organizacijų reikalas. O dėl atskirų skyrių dienraštyje reikia kreiptis į „Draugo“ redakciją ir su ja tartis, taip pat per talkininką ar talkininkę palaikyti ryšį su „Draugu“, nepamirštant prisidėti ir prie dienraščio spausdinimo.

Antanas Paužolis
Chicago, IL

PREZIDENTĖ TAUTINIAIS DRABUŽIAIS – PAVYZDYS LIETUVĖMS

Iki šiol spaudoje nebuvo paminėta, kad per Lietuvos tūkstantmečio dainų šventę Lietuvos prezidentė atvyko vilkėdama tautiniais drabužiais. Publika, tą vaizdą pastebėjusi ekrane, grožėjosi, jai plojo ir džiangėsi.

Tai bent nuostabus pavyzdys kitoms lietuvišioms moterims, ypač aukštesnėse pareigose, ar tai būtų ambasadorės, ambasadorių žmonos, lietu-

vių chorų dirigentės ir t.t. Ar nebūtų nuostabu matyti tautiniais drabužiais apsirengusias moteris per ypatingas tautines šventes ir minėjimus?

Ar neprisimename konsulės Juzės Daužvardienės, kuri visuomet nešiodavo garbingus tautinius drabužius per visas lietuvių šventes ir minėjimus?

Patricia Nelia Paulauskaitė
Chicago, IL

IEŠKAU SVARBAUS DOKUMENTO

1994 m. spalio pradžioje, berods, 8-tą „Drauge“ buvo išspausdinta mano ir tuo laiku Lemonte apsilonkiausio tuometinio Lietuvos Prezidento Algirdo Brazausko nuotrauka. Mudviejų, šalia vienas kito stovinčių nuotrauka buvo įdėta be mano žinios ir atrode lyg dirbtina, nes neatsimaniau, kad kartu su Brazausku taip būčiau „pozavęs“. Tuojau pat, berods, kitą dieną, tos nuotraukos iškarpa buvo atsiųsta man į namus. Joje man nukirsta galva ir prierasas: „Mirtis, KGB agente.“

„Dokumentą“ saugojau, tačiau savo netvarkingame archyve jo nerandu. Tuo laiku jo neviešinau, nes gamintoją bandė surasti FBI, tačiau prisimenu, kad kelias nuospaudas pa-

dalinau artimiems bendradarbiams. Šiandien man jo labai reikia, ypač ruošiamai mano 60 metų nusitęsusių sąlyčio su „Draugu“ atmintinei. Jeigu kuris nors iš mano bendradarbių šį „dokumentą“ turėtų, labai prašau bent jo nuospaudą man atsiųsti. To prašau net ir jo gamintojus, nes man buvo leista žinoti, kad čia veikė ne vienas, bet prieš mane, kaip PLB valdybos pirmininką, tam tikrus tikslus puoselėjančių, beje, net ir dabar, bendraminčių grupė. Manau, kuris nors iš jūsų bent nuospaudą saugote. Už paslaugą iš anksto dėkoju.

Bronius Nainys
7 Glenview Ln.
Lemont, IL 60439

MAŽIAU PRIEKAIŠTAVIMŲ – DAUGIAU TIKSLUMO

Nežinau, kiek kartų prezidentas Valdas Adamkus lankėsi ar nesilankė Ariogaloje kasmet rengiamuose Politinių kalinių ir tremtinių sąskrydžiuose (žr. Jeronimo Tamkutonio š. m. rugsėjo 18 d. laišką „Pagarba ir pagerbimas“) – tokios statistikos neturiu, bet tvirtinimas, jog jis neatsilankė nė viename sąskrydyje, yra prasilenkimas su teisybe.

2002 metų vasarą ilgesnį laiką lankiausi Lietuvoje. Rugsėjo 3 d. kartu su žmonos pusbroliu, aktyviu Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos nariu, nuvykome į tarptautinį (dalyvavo atstovų iš kitų kraštų) sąskrydį, kurio šūkis tais metais buvo „Laisvės ugnis – ateities kartoms“. Sąskrydžio globėjas – Lietuvos Res-

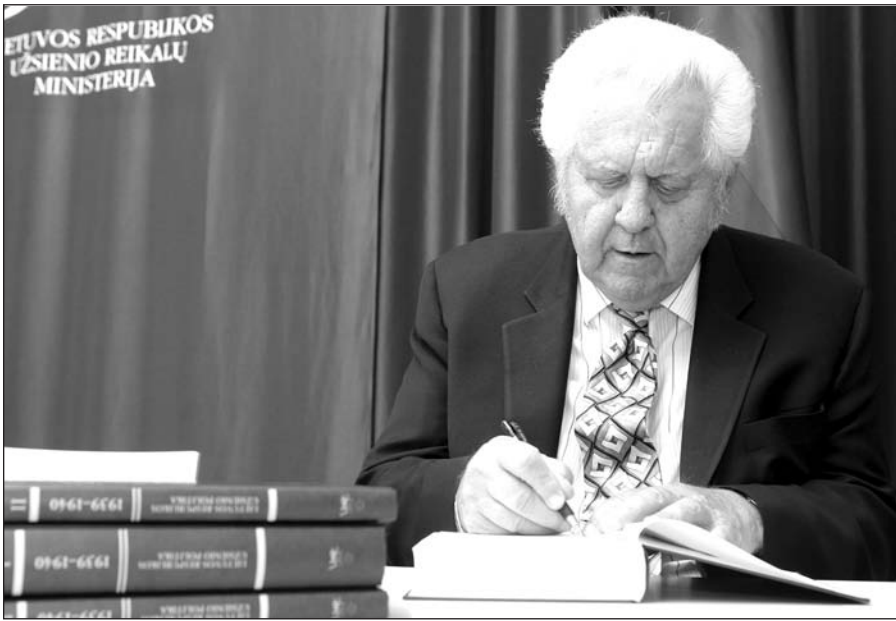
publikos prezidentas Valdas Adamkus. Jis į šį renginį atskrido sraigtaparniu iš Klaipėdos.

Klausiausi jo kalbos, stebėjau jį bendraujant su susirinkusia minia, ir pats turėjau progą su juo trumpai pakalbėti. Tam įvykiui atminti turiu ir keletą nuotraukų.

Ne kartą tarp amerikiečių esu girdėjęs posakį: „Nekvaršink man galvos faktais, aš jau turiu susidaręs savo nuomonę“ (laisvas vertimas iš anglų kalbos). Gerai tol, kol taip tik pajuokaujama. Deja, Tamkutonio laiškas, itariu, buvo parašytas kito kioje dvasioje. Gaila.

Vytautas Čekanauskas
Los Angeles, CA

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Vilnius, rugsėjo 9 d. (ELTA) – Užsienio reikalų ministerijoje pristatytas prof. dr. Tomo Remeikio parengtas dokumentų rinkinys „Lietuvos Respublikos užsienio politika 1939–1940 metais“. Čikagoje gyvenantis išeivijos istorikas ir politologas T. Remeikis nuolat bendradarbiauja su Lietuvos mokslo įstaigomis. Rinkinio sudarytojas gilinais į Lietuvos užsienio politikos problemas, yra gerai susipažinęs su užsienio šalyse saugomais didžiųjų valstybių diplomatijos istorijos šaltiniais ir straipsniais. Į naująjį dviejų tomų dokumentų rinkinį T. Remeikis įtraukė daugiau kaip 600 Lietuvos užsienio reikalų ministerijos ir diplomatinių atstovybių dokumentų, saugomų Lietuvos centriname valstybės archyve.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr. – profesorius dr. Tomas Remeikis.

Krizė smogė emigrantams

Vilnius, rugsėjo 9 d. (Delfi.lt) – Prasidėjus ekonominiam nuosmukiui smarkiai sumažėjo darbo užsienyje ieškančių žmonių skaičius, rodo ataskaita. „BBC World Service“ užsakyto tyrimo duomenimis, jau išvykę į užsienį dažniau ten ir pasilieka nei grįžta namo. Taip pat pastebėta, jog sumažėjo išvykusiųjų namie likusiems artimiesiems siunčiamų pinigų sumos.

Ataskaita pateikia gana skirtingą vaizdą, tačiau apibendrinant galima pastebėti, kad mažiau žmonių vyksta darbo ieškoti į užsienį. Pavyzdžiui, smarkiai sumažėjo į JAV atvykstančių meksikiečių.

Tyrimas taip pat parodė, kad atvykėliams kyla didesnė grėsmė prarasti darbą. Tai siejama su tuo, kad imigrantai dažniausiai dirba tose pramonės šakose, kurioms nuosmukis smogė labiausiai, – tai statybos ir aptarnavimo sritis.

Tačiau nepaisant daugeliui gresiančio pajamų praradimo, tyrėjai duomenų, liudijančių apie didelę na-

mo grįžtančių migrantų bangą, nepatiko. Tam įtakos gali turėti faktas, jog daugelio migrantų namuose laukia dar blogesnės ekonominės sąlygos. Daugelis taip pat negali išvykti, nes vėliau bus sunkumų grįžt atgal, ypač tiems, kurie atvyko nelegaliai.

Tačiau šiems pavyzdžiams galima rasti ir stubinančių išimčių. Daugelis iš Rytų Europos šalių į Airiją ar Jungtinę Karalystę atvykusių darbininkų jau grįžo namo. Mat kai kuriose šalyse, pavyzdžiui, Lenkijoje, ekonominės sąlygos taip smarkiai nepablogėjo. Be to, būdami Europos Sąjungos piliečiai, šie žmonės vėliau galės į šias šalis sugrįžti.

Kita išimtis – tai, kad išaugo emigrantų į Azijos šalis siunčiamų pinigų sumos. Nors tyrimas didžiausią dėmesį skyrė tarptautinei migracijai, taip pat buvo nagrinėjama milijonų Kinijos gyventojų migracija iš šalies gilumos į pakrantės miestus. Pastebėta, jog po kasmetinės kinų Naujųjų metų šventės mažiau žmonių sugrįžo į pramonės miestus.

CŽV kalėjimo buvimas nepatvirtintas

Atkelta iš 1 psl.

„Dėl piniginių ir kitų dalykų planas buvo neįgyvendintas“, – sakė A. Anušauskas.

„Rūdninkuose tos patalpos būtent tuo metu buvo nuolat tikrinamos. Ten buvo laikomi iš gyventojų atimti sprogmenys, automobiliai, jų buvo labai daug. Žmonių judėjimas ten labai įtemptas, rengiamos vaikų stovyklos, apsauga įrengta vien dėl to, kad yra šaudykla“, – gautą informaciją vardijo politikas.

A. Anušauskas taip pat išreiškė nusistebėjimą kai kuria „ABC News“ žurnalisto Matthew A. Cole turima informacija. Politikas su šiuo korespondentu susirašinėjo elektroniniu paštu ir viename laišku amerikiečių žurnalistas paminėjo, kad artimiausiu metu Europos Taryba ketina Lietuvą įtraukti į CŽV kalėjimus priklaudusių šalių sąrašą.

„Iš Užsienio reikalų ministerijos

(URM) atstovų mes negavome informacijos, kad Lietuva šiuo klausimu būtų kaip nors judinama tokiu lygmeniu. O korespondentas teigia, kad tai vos ne artimiausiu metu išaiškėsiantis faktas“, – nusistebėjimo neslėpė A. Anušauskas.

Komiteto pirmininkas teigia iš amerikiečių žurnalisto gavęs atsakymą, kad jis niekuomet neperduos jokių dokumentų, kuriuos „gal ir turi“. „O gal ir neturi?“, – gūžčiojo pečiais A. Anušauskas.

Pasak politiko, bendrai posėdžiavę komitetai nutarė pavesti Lietuvos URM kreiptis į JAV įstaigas dėl informacijos. „Atsiradus kokioms naujoms aplinkybėms, mes prie šio klausimo galėtume sugrįžti, bet kiekvienam tyrimui reikalinga kokia nors medžiaga, mes negalime skelbti tyrimo, neturėdami bent už ko užsikabinti“, – sakė NSGK pirmininkas.

Rinkosi akademinis jaunimas

Kaunas, rugsėjo 9 d. („Draugo“ info) – Jau tapę tradicija, jog paskutinį vasaros savaitgalį į pajūrį suguža Lietuvos aukštųjų mokyklų ir kolegijų studentų atstovybių delegatai. Jie renkasi į LSS (Lietuvos studentų sąjungą) asamblėją, kuri tuo pat metu yra ir LSS gimtadienis.

Šiais metais asamblėja prasidėjo rugpjūčio 28 d. Klaipėdos universiteto studentų auloje. Asamblėjos tema buvo „Studentas taškas eLT“. Kaip ir kiekvienais metais, konferencijoje kalbėjo LSS prezidentas, didžiųjų universitetų rektorai, švietimo ministras ir viceministras. Po jų pasisakymų buvo užduodami svarbūs studentijai klausimai – dažniausiai apie vykstančią švietimo pertvarką. Renginio dalyviai iš klausė studentų, doktorantų ir iškilių visuomenės veikėjų pranešimus įvairiausiomis temomis („Kelias iki studento: mokykla-aka-

demija“, „Studentas-dėstytojas. San-tykio metamorfozės“ ir kt.).

Antroji asamblėjos diena buvo skirta svarbiam vaidybiniam žaidimui – senatų, akademinių tarybų darbo modelio kūrimui. Šis žaidimas leido pažvelgti, kaip atrodo ar turėtų atrodyti universiteto valdžia, kuri sprendžia svarbius studentijos klausimus. Po šio žaidimo paplūdimyje buvo kūrenami laužai, paminėtas LSS 18-tas gimtadienis. Paskutinę asamblėjos dieną buvo aptarti renginio rezultatai, išklausti patarimai ir pastabos dėl kitos asamblėjos.

Pasibaigus konferencijai studentai patraukė į Šventąją, kur apsisosto visam savaitgaliui. Pajūryje jaunimas ir toliau bendravo bei diskutavo. Vakare vyko programa, kurios metu reikėjo atlikti įvairias užduotis, reikalaujančias ir grupelių susikalbėjimo, ir išradingumo.

Lietuvos studentų sąjungos asamblėjos dalyviai.

Luko Gudonio nuotr.

Atleistas KKSD vadovas A. Raslanas

Vilnius, rugsėjo 9 d. (Delfi.lt) – Ministro pirmininko A. Kubiliaus potvarkiu Kūno kultūros ir sporto departamento (KKSD) prie Vyriausybės generalinis direktorius Algirdas Raslanas buvo atleistas iš generalinio direktoriaus pareigų. Kaip skelbiama departamento pranešime, iš pareigų A. Raslanas pasitraukė savo noru.

Valstybės kontrolei atlikus KKSD patikrinimą nustatyta, kad A. Raslanas, pažeisdamas teisės aktų reikalavimus, paskirstė daugiau kaip 9,5 mln. litų valstybės lėšų. Dėl per-

nai padarytų departamento buhalterinės apskaitos pažeidimų tikrintojai negalėjo patvirtinti daugiau nei 25 mln. litų išlaidų.

Premjeras priėmė sprendimą atleisti A. Raslaną iš pareigų šiam prašant dar nesulaukęs Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (VTEK) sprendimo.

Nuo 2010 m. sausio 1 d. departamentas bus Vidaus reikalų ministerijos sudėtyje, o jo vadovą skirs vidaus reikalų ministras.

SPORTAS

Vilnius, rugsėjo 8 d. (ELTA) – Lenkijoje vykstančio 36-ojo Europos vyrų krepšinio čempionato antrojo turo rungtynėse D grupėje antradienį Lietuvos rinktinė 75:86 (23:25, 9:17, 18:18, 25:26) pralaimėjo Lenkijos krepšinininkams. Antrąją nesėkmę iš eilės patyrusiai mūsų šalies komandai Simas Jasaitis pelnė 21 tašką, Jonas Mačiulis – 14, Marijonas Petravičius – 13. Antrąją pergalę iškovojo lenkų rinktinė Maciej Lampe surinko 22 taškus, David Logan – 19, Michal Ignerski – 16.

EPA-ELTA nuotr.

Pasaulio naujienos

L. Bush palaiko prezidentą B. Obama

Prezidentui Barack Obama baigėsi ne tik vasaros atostogos, bet ir „medaus mėnuo“ Baltuosiuose rūmuose. Prasidėjęs laikotarpis bus lemiamas jo jaunai administracijai, o labiausiai amerikiečiai stebės, kaip seksis vykdyti sveikatos apsaugos pertvarką. Sunkiomis aplinkybėmis prezidentas sulaukė buvusios JAV pirmosios ponios pagyrimo.

Buvusi JAV pirmoji ponia Laura Bush gyrė savo vyro pareigų perėmėją prezidentą B. Obamą ir, kitaip nei daugelis respublikonų, sakė, kad jis gerai atlieka savo darbą itin sunkiomis aplinkybėmis.

Išsamiam pokalbyje CNN televizijai, kurį davė Paryžiuje, L. Bush išdėstė savo mintis ir apie pirmąją ponia Michelle Obama, padėtį Afganistane bei savo gyvenimą po neramių aštuonerių metų Baltuosiuose rūmuose.

Būdama šalia prezidento George W. Bush Laura daug dėmesio skyrė kovai su pasauliniu neraštingumu. Su šia misija ji lankėsi ir Paryžiuje. Paprastai labai santūri ponia L. Bush gynė B. Obama sprendimą kreiptis į amerikiečių moksleivius naujų mokslo metų proga. Ši prezidento kalba buvo rodoma visoje šalyje. B. Obama sprendimas nepatiko daugeliui respublikonų, kurie baiminasi, kad jis pasinaudos proga savo politinėms

pažiūroms propaguoti. Tačiau L. Bush pareiškė, jog kreiptis į moksleivius bei juos padrašinti kaip tik ir yra tai, ką turi daryti prezidentas. O tėvai turėtų sekti jo pavyzdžiu ir skatinti savo vaikus likti mokykloje, daug mokytis ir siekti savo svajonių.

L. Bush nuomone, nesąžininga klijuoti B. Obama „socialisto“ etiketę, kaip daro kai kurie jo kritikai. Ji pareiškė nusivylimą labai poliarizuota šių dienų Amerikos politika. Kaip vieną tokios poliarizacijos priežasčių L. Bush nurodė tai, kad yra daug apygardų, kuriose rinkėjai griežtai pasiskirstę arba į konservatyvaus, arba į liberalaus sparno šalininkus. B. Obama žmona Michelle sulaukė jos pagyrų už tai, kad sugebėjo paversti Baltuosius rūmus „patogiais namais savo šeimai“.

L. Bush sakė, kad jos vyras „gyvena gerai“, jiedu abu dabar rašo prisiminimus. Ji įsitikinusi, kad galiausiai G. W. Bush bus prisimintas kaip žmogus, „gynęs laisvę ir savo šalies saugumą“. Paklausta, ką pasakytų kritikams, kurie teigia, kad G. W. Bush aštuonerių metų valdymas neigiamai paveikė pasaulį, L. Bush atsakė: „Pasakyčiau, jog tai visiškai netiesa. Tokie žmonės neteisingai įsivaizduoja ir jį, ir jo pareigas bei atsakomybę, kai jis buvo JAV prezidentas.“

Potvynis Stambule nusinešė kelias dešimtis gyvybių

Potvynis kilo po smarkių liūčių, besitęsiančių nuo pirmadienio.

AFP/Scanpix nuotr.

Stambulas, rugsėjo 9 d. (AP/BNS) – Šiaurės Vakarų Turkiją užklupę staigūs potvyniai nusinešė mažiausiai 23 gyvybes, yra dingusiųjų be žinios. Per potvynį didžiausiam šalies mieste Stambule ir aplink jį esančiuose rajonuose apsemtos gatvės ir namai.

Vanduo nuplovė mašinas, kai kurie vairuotojai įstrigo automobilių viduje. Televizijų rodomuose vaizduose matyti, jog netoli Stambulo oro uosto esančios gatvės atsidūrė giliai po vandeniu.

Potvynius sukėlė dvi dienas siautusios liūtys, vadinamos didžiausiomis per 80 metų. Kylant vandeniui policijos ir kariniai sraigtasparniai Stambulo centre ir priemiesčiuose gelbėjo žmones nuo namų stogų. Žmonės į saugias vietas iš potvynio zonos buvo gabenami ir valtimis. La-

biausiai nuo potvynio nukentėjo žemiau esanti vakarinė (europinė) miesto, išsidėsiusio abipus Bosforo sąsiaurio, skiriančio Europą ir Aziją, dalis.

Stambulo gubernatorius Hikmetas Cakmakas padėtį Ikitelio rajone pavadino „katastrofiška“, praneša vietos žiniasklaida. Gretimuose miesteliuose apsemti keliai, namai ir ūkininkų laukai, sugriuvo mažiausiai du tiltai.

„Mus liūdina žmonių žūtys. Kai kurie žmonės dingę, mes vis dar jų ieškome“, – cituojamas Turkijos ministras Mustafa Demir.

Potvynis kilo po smarkių liūčių, besitęsiančių nuo pirmadienio. Pranešta, kad kai kuriose šalies vietovėse per kelias valandas iškrito 24 cm lietaus. Sinoptikai numato, jog lietus nesiliaus ir artimiausiomis dienomis.

EUROPA

KIJEVAS

Kito varianto Ukrainos įstojimui į NATO nėra, pareiškė Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko interviu Lenkijos laikraščiui „Rzeczpospolita“. Į laikraščio klausimą, kaip jis vertina NATO atstovo teiginį, „kad organizacija kariniu būdu nerems Ukrainos“, V. Juščenko atsakė: „Mes nenorime karinės paramos. Mes siekiame įeiti į visos Europos kolektyvinio saugumo sistemą, o tokia sistema yra NATO.“ „Nė viena didelė valstybė neketina savarankiškai rūpintis savo saugumu, nei Prancūzija, nei Vokietija“, – pridūrė Ukrainos prezidentas.

PARYŽIUS

Prancūzija perima svarbias NATO karinės vadovybės pareigas, kurios per organizacijos 60 metų istoriją visą laiką priklausė Jungtinių Valstijų kariškiams. Prancūzijos oro pajėgų generolas Stephane Abrial pakeis JAV Jūrų pėstininkų korpuso generolą James Mattis, kuris šiuo metu vadovauja JAV Jungtinei pajėgų vadovybei (USJFCOM) ir yra NATO Sąjungininkų transformacijos vadavietės (ACT) vyriausiasis vadas.

RYGA

Latvijos vyriausybė nusprendė atleisti iš šalies karinių jūrų pajėgų (KJP) vado pareigų Aleksandr Pavlovič, kuris įsivėlė į minų tralerių pirkimo Danijoje skandalą. Gynybos ministras A. Pavlovič atleidimą aiškina tuo, kad netrukus baigiasi jo įstatymu nustatytas įgaliojimų KJP vado pareigose laikas.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos tyrėjai, apžiūrėdami sausakrūvį „Arctic Sea“, nerado laive uždraustų gabenti prekių. „Tyrėjai atidžiai apžiūrėjo krovinį laive – miško medžiagą ir pjautinę medieną“ – pareiškė agentūrai „Interfax“ Rusijos generalinės prokuratūros atstovas. Jis papasakojo, kad laivas buvo apžiūrėtas tiesiai atviroje jūroje. Pasak jo, tyrėjų grupė dirbs laive dar kelias paras.

Rusija skirs papildomas pajėgas ir lėšų Abchazijos jūros sienos apsaugai nuo Gruzijos, kuri nuo šių metų pradžios Abchazijos akvatorijoje sulaukė daugiau nei 20 laivų, praneša gazeta.tu. Tai pareiškė Rusijos federalinės saugumo tarnybos pasienio tarnybos vadovas Vladimir Proņicev per susitikimą su Abchazijos vadovu Sergej Bagapša.

AZIJA

KABULAS

Jungtinės Valstijos pareiškė, kad galutiniai Afganistano prezidento rinkimų, kuriuos aptemdė pažeidimai ir balsų klastojimas, rezultatai gali paaiškėti tik po kelių mėnesių. Pranešta, kad perrinkimo siekiantis prezidentas Hamid Karzai sutvirtino savo užimamą vietą ir jau užsitikrino daugiau kaip 50 proc. balsų, kurie reikalingi, kad nebūtų rengiamas antrasis rinkimų ratas.

JAV specialiosios pajėgos išlaisvino Afganistane pagrobtą dienraščio „The New York Times“ žurnalistą, tačiau jo kolegą afganistanietį nužudė talibai, pranešė vienas Afganistano pareigūnas. Stephen Farrell ir jo bendradarbio Sultan Mohammad buvo pasigesta šeštadienį šiaurinėje Kundūzo provincijoje, kurioje per NATO oro pajėgų smūgį žuvo civilių gyventojų ir dešimtys talibų kovotojų.

JAV

ATLANTA

Viename kilnojamų namų parke Džordžijoje praeitą mėnesį nužudyti žmonės mirė nuo smūgių buku daiktu, pranešė vietos policija. Apie šį masinį nužudymą policijai pranešė Guy Heinze jaunesnysis, kuris pranešė, kad jo šeima išžudyta. Vėliau šis 22 metų jaunuolis buvo suimtas, pateikus kaltinimus dėl aštuonių savo šeimos narių nužudymu.

WASHINGTON, DC

JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton spalio viduryje planuoja apsilankyti Rusijoje, pareiškė šalies diplomatinės žinybos sekretorius spaudai Ian Kelly. Kaip tikimasi, atvykus valstybės sekretorei pradės dirbti Rusijos ir Amerikos komisija dėl bendradarbiavimo įvairiomis kryptimis – ir kultūros bei pilietinės visuomenės, ir sveikatos apsaugos bei masinio ginklo neplatinto srityse.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking</p> <p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeiminkės patarimai

Paruošė Nijolė Nausėdienė

El.paštas: nausediene@aol.com

ŠAŠLYKAI – (SHISH KEBAB) VAIŠĖS GAMTOJE

Šašlykams pradžia davė Turkija. Net ir pats pavadinimas „Shish“ yra kilęs iš turkiško žodžio „sis“ – iešmas. Manoma, kad šašlykus pradėta kepti gilioje senovėje VIII amžiuje. Iš Turkijos jie paplito į Graikiją, Vidurinius Rytus, Šiaurės Afriką. Tai labiausiai paplitęs patiekalas iš mėsos tarp musulmonų. Šašlykai buvo kepami iš įvairiausių paukščių mėsos, žvėrienos, avienos, tik ne kiaulienos, nes musulmonų religija draudžia valgyti kiaulieną. 1970 metais turkų emigrantai Vokietijoje pradėjo kepti šašlykus, taip jie labai pagarsėjo visoje Vokietijoje. Į Lietuvą šašlykai atkeliavo iš Kaukazo kraštų ir čia nepaprastai greitai prigijo.

Šiandien šašlykai yra populiarūs visame pasaulyje. Ne tik mėsa veriam ant iešmelių, bet ir jūros gėrybės, daržovės, vaisiai ir t. t. Manoma, kad šašlykai tapo tokie populiarūs todėl, kad jie yra nepakeičiamas patiekalas išskylaujant gamtoje, juos galima gaminti namuose ir lauko virtuvėje.

Vienos kalorijos?

Moterys į šašlykus žiūri kreivai, manydamos, kad šis patiekalas labai pakenks jų figūrai. Iš tiesų, šašlykai šiuo atžvilgiu nėra tokie pavojingi kaip, pvz., guliašas. Pirmiausia, šašlykai kepami be riebalų, vadinasi, juose nėra ir nereikalingų kalorijų. Antra, kol jūs sukiojate virš anglių iešmą, riebalai išteka iš mėsos, tad jūsų kiauliena arba aviena iš esmės tampa liesa. Tad normalios šašlykų porcijos energetinė vertė yra 200–300 kcal, o tai yra perpus mažiau, negu normalaus torto gabalėlio.

Taigi kaloringumas – ne didžiausias pavojus, tykantis iškylų mėgėjų. Gerokai didesnę grėsmę kelia kancerogenai – ypatingos medžiagos, susidarantių kepatų mėsą virš atviros ugnies. Manoma, kad kancerogenai gali būti piktybinių auglių atsiradimo priežastis. Tas pats yra su rūkytomis dešromis, kumpiais, lašiniai, skilandžiais – tais produktais, kurie tiesiogiai yra susiję su kūrenama ugnimi ir dūmais. Tad sveikiausia yra kepti šašlykus ant lauko dujinių viryklių (grilių). Beje, galima apsisaugoti ir nuo kancerogenų. Jie bijo rūgščių marinatų, todėl nepamirškite išmirkyti mėsos acte arba vyne, nes tai padės jums apsisaugti ne tik nuo kancerogeno, bet ir nuo paprasčiausio apsinuodijimo – mikrobai taip pat nemėgsta rūgšties aplinkos.

Geriausias garnyras prie šašlykų – jūros kopūstai, o atsigerti prie šio patiekalo labiausiai tiktų visai ne alus ir net ne raudonas vynas, o arba ta arba greipfrutų sultys. Persijoje valgant šašlykus geriamas rūgštus jogurto gėrimas, paskanintas druska ir mėtomis, kartais dar atskiestas mineraliniu vandeniu. Šie produktai neutralizuoja kenksmingą kancerogenų poveikį.

Kartu su šašlykais kepmos daržovės, jos net tik pagerina patiekalą, bet ir tarnauja sveikatai. Pvz., Ki-

nijoje egzistavo toks rafinuotas kankinimo būdas: žmogų, pasmerktą mirti, uždarydavo į tamsų kambarį ir maitindavo tik mėsa. Mėsoje gausu baltymų, bet nėra ląstelienos, tad maistas žarnyne iš esmės nėra virškinamas. Todėl kaliniai po kurio laiko mirdavo. Tad prie bet kokių mėsos patiekalų valgykime daug daržovių – jose itin daug ląstelienos. Kai kuriose Afrikos gentyse, o taip pat ir Rytų Azijos kai kuriuose kraštuose, populiarius šašlykai iš šikšnosparnių ir gyvačių.

Kefyras ar actas?

Apskritai, šašlyku galėtų tapti viskas, kas jums patinka: daržovės, dešrelės, žuvis, vis dėlto klasikinis šašlykas gaminamas iš mėsos. Pats tikriausias šašlykas kepmas iš ėrienos sprandinės, bet puikiausiai tiks kiauliena, vištiena arba veršiena.

Jautienos šiam patiekalui geriau nenaudokite – šašlykai bus kieti, nors ir kiek juos marinuotumėte. Beje, būtent nuo marinato labiausiai priklauso paruošto patiekalo skonis. Pats paprasčiausias marinatas – trupučiu vandens skiestas actas. Tikrieji gurmanai tvirtina, kad actas užmuša mėsos skonį, o jei dar kiek apsiskaičiuosite ir šašlykus per ilgai laikysite marinatė, mėsa taps kieta ir pleišės.

Geriausi deriniai:

paukštiena ir kefyras arba vynas; kiauliena arba veršiena ir vynas, bet kokios rūgšties sultys arba rūgpienis;

aviena ir vynas arba rūgšties sultys.

Kiti variantai:

smulkiai sutrinti svogūnai arba svogūnų sultimis kartu su įvairiausiais prieskoniais gali tapti puikiu marinatu:

Uzbekistane ruošiant marinatą dažnai naudojamas mineralinis vanduo. Šiuo atveju reikia nepagailėti įvairių prieskonių, kitaip mėsa gali pasirodyti prėska, beskonio.

Rytuose populiarūs marinatai, paruošti su rūgščiais produktais. Paukštienos šašlykams ypač tinka marinatas su kefyru. Pagardinti galima tokiais prieskoniais kaip citrinos, mėtos, kalendra, pipirai, karis, imbieras, kardamonas, cinamonas;

Citrinų sultys, sumaišytos su daug svogūnų ir prieskonių, taip pat puikiai tinka šašlykams ruošti. Citrinos sultys puikiai pakeičia actą, jomis

galima marinuoti net gana kietą mėsa;

Pirmojo spaudimo alyvuogių aliejus su citrinų sultimis ir prieskoniais žolelėmis taip pat tinka mėsa marinuoti. Šiuo atveju skonis labai priklauso nuo pasirinktų prieskonių. Jei patinka kinų virtuvė, pabandykit marinuoti mėsa su sojų padažo, sauso vyno, česnako, imbiero, pipirų ir medaus mišiniu;

Daugelis marinuoja mėsa majoneze. Puodelis majonezo paprastai naudojamas 2 sv. mėsos;

Galima marinuoti mėsa ir pomidorų sultyse, į kurias, kad būtų aščiau, įdedama pomidorų padažo;

Puikus marinatas gaunasi ir iš garstyčių, sumaišytų su alumi. Šiuo mišiniu aptepamas kiekvienas mėsos gabalėlis. Skoniui pagerinti galima įdėti druskos ir pipirų. Tokiame marinatė reikia laikyti mėsa vos keletą valandų, nes nuo druskos mėsa kietėja.

Kiek laiko mėsa laikyti marinatė, priklauso ir nuo mėsos, ir nuo jūsų skonio.

Iš kur malkos?

Dar vienas svarbus dalykas, nuo kurio priklauso šašlykų kokybė, – tinkamai parinktos malkos. Kaukazo senoliai mano, kad gerai paruošti šašlykus galima tik tuomet, kai tarp žarijų yra vynuogių šakelių arba, blogiausia atveju, jiems kepti naudoja mos saksaulių malkos. Deja, nei vieno, nei kito neturint, tenka apsiriboti

tu, ką turime. Tik nereikėtų kepti šašlykų naudojant eglių arba pušų malkas – šiuose medžiuose esantys sakai gali lengvai sugadinti mėsos skonį.

Yra dviejų rūšių anglys – biriosios ir briketai. Žinovai teigia: kad patiekalas būtų aromatingas, reikia naudoti tik biriąsias anglys. Prieš kepat šašlykus iešmus ir groteles patepkite aliejumi.

Vištienos šašlykai

Reikės:

3 sv. vištienos,
2 puodukų nelabai riebaus kefyro,
1 česnako,
3 svogūnų,
druskos, pipirų

Vištieną supjaustykite gabalėliais ir sudėkite į puodą, supilkite kefyra, suberkite susmulkintą česnaką, žiedais pjaustytus svogūnus, pagal skonį pabarstykite druska ir pipirais. Viską kruopščiai išmaišykite. Po dviejų valandų šašlykus galima kepti.

Kiaulienos šašlykai

Reikės:

4 sv. kiaulienos,
5 svogūnų,
1 šaukštelio juodųjų pipirų,
druskos,
1 puodelio baltojo vyno

Mėsą supjaustykite vienodais vidutinio dydžio gabalėliais, sudėkite į indą, pasūdykite, apibarstykite juodaisiais pipirais ir gerai išmaišykite. Į

ta patį indą sudėkite žiedais pjaustytus svogūnus, supilkite vyną ir dar kartą išmaišykite. Indą uždenkite ir pastatykite vėsioje vietoje 4 valandoms. Mėsos gabalėlius suverkite ir kepkite virš karštų anglių.

Kefyre marinuoti šašlykai

Reikės:

1 sv. neriebios kiaulienos,
5 svogūnų,
4 puodelių kefyro,
druskos,
prieskonių,
kalendros

Į molinį indą sluoksniu dėkite gabalėliais supjaustytą mėsa, smulkiai pjaustytus svogūnus ir kalendrą. Viską pasūdykite ir apibarstykite prieskoniais. Tuomet užpilkite kefyru ir vėl dėkite kitą sluoksnį ir t. t. Parą palaikykite šaltoje vietoje. Po to suverkite ant iešmų kartu su svogūnais ir kepkite. Tokius šašlykus galima kepti orkaitėje ar ant keptuvės. Nuolat palaikykite kefyro marinatu.

Armėniškas šašlykas

Reikės:

1 sv. avienos nugarinės,
2–3 svogūnų,
1 citrinos,
maltų juodųjų pipirų,
druskos

Supjausčius aviena, paskaninkite druska ir pipirais, apibarstykite smulkiai pjaustytais svogūnais, citrinos žievele, apšlakstykite citrinos sultimis. Tuomet viską gerai išmaišykite ir 7–8 val. palaikykite šaltoje vietoje. Paskui mėsa suverkite ir kepkite virš karštų anglių.

Šašlykų padažas

Reikės:

1 skardinės spanguolių uogienės ar stiklainio slyvų uogienės,
2 šaukštų pomidorų pastos (galima ketčupo),
1 svogūno,
skiltelės česnako,

krapių,
petražolių,
druskos,
cukraus,
citrinos sulčių (nedaug),
aštraus „Tabasco“ padažo,
juodųjų pipirų

Svogūną ir česnaką labai susmulkinkite, supjaustykite krapus ir petražoles. Tada visus produktus kartu sumaišykite. Pipirų, druskos, citrinos sulčių ir „Tabasco“ padažo dėkite pagal skonį. Prie mėsos tinka aštresnio skonio padažas.

Svogūnų salotos

Kokias 4 didesnes svogūnų galvas supjaustykite žiedais. Sudėkite jas į sietuvą ir perpilkite verdančiu vandeniu. Verdantis vanduo panaikins svogūnų kartumą. Sudėkite į indą, apšlakstykite svogūnus citrinos sultimis, paskaninkite druska, apibarstykite supjaustytais krapais. Palaikykite šaldytuve.

Salotos prie šašlykų

Paprastai prie šašlykų pateikiamos įvairios šviežios salotos, net nepjaustytos. Atskiroje didelėje lėkštėje sudedami: salotų lapai, žiedais pjaustyti svogūnai, skersai perpjauti žali agurkai, aitrūs žali pipirai, stambiai supjaustyti saldūs pipirai, žalių svogūnų laiškų, kitokių salotų lapai. Kiekvienas valgytojas pasirenka norimą daržovę.

Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre
5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636
rugsėjo 20 d., sekmadienį, 3 val. p. p.
vyks dailininko **Adomo Varno** paveikslo
„**Mindaugo karūnavimas**“
pristatymas žiūrovams.
Popietėje dalyvauja
„Dirvos“ redaktorius **Vytautas Radžius**,
mecenatas **Domas Adomaitis**.

Po repeticijos Lietuvos Operos solistai atskubėjo į Čiurlionio galeriją pažiūrėti istorinio Adomo Varno paveikslo „Mindaugo karūnavimas“. Iš kairės: Linas Sprindys, Šarūnas Juškevičius, režisierius Eligijus Domarkas, dirigentas Vytautas Viržonis, Lijana Kopūstaitė-Pauletti, Deividas Staponkus, koncertmeisterė Lisa Kristina, Nida Grigalavičiūtė, Mindaugas Gyls ir ilgametis Lietuvos Operos valdybos pirmininkas Vytautas Radžius.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Marijampolėje – įspūdingas paminklas lietuvių kalbai ir tautai

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Sekmadienį Marijampolėje atidengtas paminklas Kalbai ir tautai, Lietuvos valstybės vardo paminėjimo 1000-mečio proga. Lietuva tapo pirmąją valstybe pasaulyje, kuri įamžino savo kalbą ir tautą.

Marijampoliečiui skulptoriui Kęstučiui Balčiūnui prireikė beveik trejų metų, kol buvo sukurtas įspūdingas 19 metrų aukščio paminklas. Apie jo kūrimą, tai, ką vaizduoja paminklas, jau buvo rašyta „Drauge“ (2009 m. rugpjūčio 5 d., Nr. 148).

Iškilmės Marijampolėje prasidėjo iškilmingu savivaldybės tarybos posėdžiu, po to švento arkangelo Mykolo prokatedroje buvo aukojamos šv. Mišios. Centrinėje J. Basanavičiaus

Skulptorius Balčiūnas paminklą kūrė trejus metus.

aiškštėje susirinko šimtai miestiečių, svečių, valdžios atstovų. Paminklo juostelę perkirpo savivaldybės meras Vidmantas Brazys, Seimo narys Algis Rimas ir skulptorius K. Balčiūnas, monumentą pašventino Vilkaviškio vyskupijos vyskupas emeritas Juozas Žemaitis.

Nuskambėjus trims senovinės patrankos salvėms, susirinkusiuosius sveikino Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės nariai, kiti valdžios atstovai. Apie tokio paminklo reikšmę ne tik Marijampolei, bet ir visai Lietuvai kalbėjo Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkė Irena Smetonienė, šiltą pasveikinimo žodį tarė užsienio reikalų ministras, buvęs Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Didžiojoje Britanijoje Vygaudas Ušackas.

„Iš savo darbo ambasadose Didžiojoje Britanijoje, Amerikoje žinau, kokią reikšmę turi lietuviškas žodis, kaip maži vaikučiai išėivijoje mokosi lietuviškai, nori išsaugoti lietuvišką žodį. Toks paminklas, atsiradęs Marijampolėje, kuri yra bendrinės lietuvių kalbos lopšys, krašte, iš kurio kilę Jonas Jablonskis, Jonas Basanavičius, Vincas Kudirka, šeši Vasario 16-osios Akto signatarai, įprasmina pačias didžiausias gyvenimo vertybes“, – sakė ministras.

Paminklas kainuoja daugiau kaip du milijonus litų (apie 834,000 dol.). Dalį pinigų skyrė Marijampolės savivaldybė, nemažai jų suaukojo pri-

vatūs aukotojai, bet dar apie 100,000 dol. trūksta, nes dėl pasaulinės ekonomikos krizės šalies valdžia atsakė paremti paminklą. Lietuvos SEB banke yra atidaryta speciali sąskaita, kurios numeris LT68 7044 0600 0666 9855 – į ją iki šių metų pabaigos galima pervesti pinigų paminklui.

1,000 litų ir daugiau (nuo 420 dol.) paaucijusių pavardės iškalamos paminklo granito postamente – ten jau iškalta dailininkės iš Čikagos Magdalenos Birutės Stankūnės ir Florida valstijoje gyvenančio Jono Kaminsko pavardės. Skulptorius K. Balčiūnas tikisi, kad atsiras ir daugiau užsienio lietuvių, sūduviečių, kurie norės paremti šio paminklo kū-

rimą ir įsiamžinti.

Atidengus paminklą, miesto kultūros centre surengtas labdaros koncertas, kurio metu koncertavo iš Marijampolės ir Sūduvos krašto dainininkai Gitana Pečkytė, Edmundas Seilius, Ovidijus Vyšniauskas, „Bartono trio“ ir kiti. Visos koncerto metu surinktos lėšos – apie 40,000 dol. taip pat skirtos paminklo kūrimo išlaidoms padengti.

Atidengus naująjį paminklą, tvarkoma ir centrinė miesto aikštė. Iš viso jos rekonstrukcija kainuos 10 milijonų litų (apie 4,2 milijono dol.). Iš šios sumos 9 milijonus litų skyrė Europos Sąjungos fondai, dar milijoną – miesto savivaldybė.

Naujasis paminklas papuošė miestą.

Paminklą šventino vyskupas emeritas J. Žemaitis. A. Vaškevičiaus nuotr.

Danutė Moors, gyvenanti **Glendale, CA**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paauciojo laikraščiu paremti 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Romas J. Ankaitis, gyvenantis **Walnut Creek, CA**, pratęsė kasmetinę „Draugo“ prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 60 dol. auką. Esame Jums labai dėkingi.

Juozas Baužys, gyvenantis **Orland Park, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paauciojo 50 dol. auką laikraščiu paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

Broniaus Tvarakūno nuotr.

Paminklai žuvusiems partizanams – istorinės tiesos įamžinimas

*Kapų tyloj, ne prie kapų
sustojom,
Į praeitį nuklydom mintimis...
Jūsų vardai į akmenį įamžinti
byloja,
Kad būsim visada mes su Jumis.*

1945 m. liepos 12 dienos rytą „Kirvio“ būrio partizanus apsupo sribai ir rusų kariai. Kažkas išdavė jų buvimo vietą. Partizanai atsišaudydami bėgo per palaukę, tačiau visiems pasitraukti nepavyko. Žuvo šeši „Kirvio“ būrio partizanai: būrio vadas Bronius Ilgutis, partizanai Jonas Babelis, Jonas Drazdūnas, Vytautas Grigas, Antanas Grigas, Jonas Juknevičius. Visi šie jaunuoliai buvo kilę iš Skiemonių apylinkių kaimų.

Kitą dieną išniekintus partizanų kūnus suguldė Skiemonių miestelio aikštėje. Partizanų veidai buvo sudaužyti taip, kad neįmanoma buvo atpažinti jų tapatybės.

Prima Petrylienė, kuri tuo metu buvo šio būrio ryšininkė, atpažino juos tik iš partizanų ženklų ant švarko rankovių, kuriuos ji pati ir išsiuvinėjo. Prieš 64 metus šešis jaunos partizanus užkasė, neskambant bažnyčios varpams. Į amžino poilsio vietą jų nepalydėjo nei artimieji, nei

kaimynai.

Šių metų rugsėjo 6 dieną Skiemonių Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo bažnyčioje šv. Mišias už žuvusius partizanus aukojo monsinjoras Alfonsas Svarinskas, buvęs politkalinys, praėjęs Sibiro lagerių Golgotą.

Pasibaigus Šv. Mišioms, nuvykome į Kudoriškių kaimą prie paminklinio kryžiaus, kuris pastatytas šalia kelio. Šis paminklas kiekvienam praeinančiam ir pravažiuojančiam primins žiaurios okupacinius metus ir Lietuvos partizanus, žuvusius už Tėvynės laisvę.

Monsinjoras Svarinskas pašventino šį paminklą, pastatytą LPKTS Anykščių skyriaus narių rankomis, vadovaujant skyriaus pirmininkei politkalinei P. Petrylienei.

Prie paminklo kalbėjo Algimanto apygardos vadas Jonas Kadžionis, kuris pabrėžė partizaninio pasipriešinimo Lietuvoje svarbą okupacijos metais.

P. Petrylienė priminė, kad paminklai pastatyti partizanams jų žūties vietose neleis pamiršti istorinės tiesos – Lietuvos okupacijos ir žuvusių dėl Tėvynės laisvės.

Liudvika Danielienė
LPKTS Anykščių skyriaus narė

Margumynai

Venecija įves turistų „lubas“

Venecijos savivaldybė pareiškė ketinimus imtis „radikalių priemonių“ tam, kad bent kiek nors sumažintų turistų, trypančių jos skersgatvius ir aikštes, skaičių, skelbia „The Telegraph“. Viename iš siūlymų planuojama, jog turistai privalės iš anksto registruoti viešnagę mieste.

„Privalome įvesti vienokias ar kitokias turistų 'lubas' – dabar jų Venecijoje paprasčiausiai per daug“, – teigė prie projekto Enrike Mingardi. „Tuos, kurie turės išankstinę registraciją – įleisime, o kitiems teks atvykti vėliau“, – sakė italas. – Vene-

cijos gyventojai nebegali ilgiau pakęsti masinio turizmo sukeltamų nepatogumų“.

Kaip tiksliai planas bus vykdomas ir kur reikės užregistruoti atvykimą – kol kas nežinoma. Tačiau pasak E. Mingardi, bus tariamasi su turistų asociacijomis ir vietinių gyventojų grupėmis. Planai įvesti turistų kvotas susilaukė aršios kritikos dėl prieštaravimo demokratiniams principams, skelbiančiam, jog kiekvienas gali aplankyti Veneciją.

Alfa.lt

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.: 1-866-438-7400
pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

NETEKOME DARBŠTAUS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE VICEPIRMININKO

Albertas Stalioraitis mirė ligoninėje š. m. rugpjūčio 5 d. Jis gimė Argentinoje 1940 m. gegužės 20 d. Juozo ir Valerijos Morkūnaitės šeimoje. Albertas buvo senelio Antano anūkas ir dėdės Prano sūnėnas (abudu Susivienijimo lietuvių Argentinoje, S.L.A. įkūrėjai). Nuo mažens pradėjo dirbti šioje draugijoje, metams bėgant priklausė įvairioms lietuviškoms draugijoms, buvo aktyvus lietuviškų telkinių veikloje. Nuo 1954 m. dalyvavo S.L.A. Lietuvių jaunimo sporto klube, vaidino Argentinos lietuvių jaunimo teatre.

Buvo nominuotas kaip S.L.A. atstovas į ALOS Tarybos (dabartiniu metu Pasaulio Lietuvių Bendruomenė) VII seimą, kuris įvyko Toronto mieste, Kanadoje.

Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, 1993 metais A. Stalioraitis važiuo su žmona į Lietuvą, kur buvo priimtas tuometinio LR Kultūros ministro Dainiaus Trinkūno, kuriam įteikė S.L.A. pažymėjimą. Kelionės metu jis turėjo galimybę iš arčiau pamatyti Lietuvą, susipažinti su gimimėmis.

1997 m. vėl nuvyko į Lietuvą, kur LR Prezidentui Algirdui Brazauskui įteikė S.L.A. Garbės nario pažymėjimą.

A. Stalioraitis surengė kelias S.L.A. ansamblių išvykas, tarp jų ir į XI Lietuvių tautinę šokių šventę Toronto mieste 2000 metais.

Porą metų jis priklausė Kultūros reikalų komisijai.

G. Žemkalnio, A. Petrausko ir A. Kaminsko 2005 m. kelionės į Argentiną metu tarp kitų darbuotojų Albertui buvo įteiktas TMID'o pažymėjimas.

2008 m. spalio 22–24 d. A. Stalioraitis, įgaliotas ALOS Tarybos, pakviestas Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR Vyriausybės, dalyvavo Birštono mieste surengtame seminare „Valdyba ir informacijos valdymas“.

2009 m. liepos mėn. Lietuvai

Albertas Stalioraitis

švenčiant 1000-mečio sukaktį jis surengė Susivienijimo šokių grupių „Dobilas“ ir „Gintaras“ išvyką į šokių šventę Vilniuje. Visuomet šokių repeticiuose A. Stalioraitis palydėdavo su akordeono muzika.

A. Stalioraitis įkūrė mėnesinį informacinį biuletinį „Žinios“, kurį be pertraukos redagavo 28 metus, aprašydamas ne vien S.L.A. naujienas, bet ir lietuvių telkinių įvykius ir pageidavimus.

Giliume liūdesyje liko jo žmona Olga Ciziūtė, dukterys Adriana ir Angelika, keturi anūakai, žentai, brolis Juozas Raul su žmona Elena, o Lietuvoje gausi giminė.

Daug draugų ir pažįstamų velionį palydėjo į kapus. Po religinių apeigų S.L.A. pirmininkas, inžinierius J. Brazaitis tarė jausmingus atsisveikinimo žodžius. Sudiev, Albertai. Išėkis ramybėje.

**Irena Andriuškaitė-
Stankevičienė**

Buvusi „Pasaulio lietuvių“ bendradarbė nuo 1977 iki 2007 m.

Margumynai

Rusai keliauja mažiau

Rusijos turizmo pramonės organizacijos duomenimis, rusai pirmame 2009 m. pusmetyje keliavo 23 proc. mažiau nei prieš metus. Ypač sumažėjo kelionės į Kiniją, Ukrainą ir Lietuvą.

Kelionės į Kiniją sumažėjo 59 proc., sustiprėjus muitinės kontrolėms. Anksčiau rusai ten keliaudavo, nes galėdavo pigiai importuoti kiniškų prekių.

Pasak „The Moscow Times“, ke-

lionės į Ukrainą susitraukė 48 proc. dėl pabrangusio transporto, žemo paslaugų sferos lygio bei politinės nesantaikos tarp abiejų šalių.

Lietuvai sustabdžius daugkartinę Europos Sąjungos vizų išdavimą, rusų turistai irgi atsuko nugarą. Tuo tarpu Rusijai pasirašius bevizį režimą su Izraeliu, kelionių į šią šalį padaugėjo 36 proc.

MarketNews.lt

Vokietijoje gidai – benamiai

Penki buvę Utrechto benamiai netrukus po gatves, kuriose miegojo, pradės vedžioti turistus, rašo „news.au“. Labdaros organizacijos „Altrecht“ organizuoto projekto dalyviai jau baigė turistų informacijos centro surengtus apmokymus ir turėtų darbą pradėti rugsėjo 13-ąją.

Pasak vienos projekto koordinatorių, Simones Lensink, šio sumanymo tikslas padėti turistams atrasti kitokį Utrechtą – tą, kuriame jų dabartiniai gidai anksčiau miegojo ar

svaiginosi narkotikais. „Tai – Utrechto istorijos dalis“.

Šiuo metu Utrechte yra maždaug 200 benamių. Tai – visai nedaug palyginti su 1,200, prieš aštuonerius metus. „Šie žmonės turi išskirtinę patirtį. Jie turėjo iš naujo įsilieti į visuomenę ir išmokyti papasakoti savo istoriją idomiai ir vientisai“.

„Utrechto pogrindžiu“ pavadinimas turas truks 75 minutes ir kainuos penkis eurus.

Balsas.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Šv. Mišios už a. a. Petrę Peckaitę-Zemaitaitienę, Julijos Žemaitaitytės-Kulys mamą, Joe Kulys uošvienę, Adelės (Bill) Ročytės-Grant močiutę** devintųjų mirties metinių progą bus atšaujamos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje rugsėjo 12 d., šeštadienį, 4 val. p.p. Prašome pasimelsti už a. a. Petrės sielą.

◆**Rugsėjo 12 d., šeštadienį, 10 val. r.** Gedimino lituanistinė mokykla kviečia į naujų mokslo metų pradžios šventę. Mokykla įsikūrusi Mundelein, St. Andrew Lutheran Church patalpose, 10 South Lake Street (Rt. 45), Mundelein, IL. 60060. Registruoti ar skambinti dėl informacijos galima šiais telefonais: 847-244-4943 (Violeta Rutkauskienė); 847-668-1731 (Beata Ivanauskienė).

◆**Rugsėjo 12 d., šeštadienį, prasideda nauji mokslo metai** Čikagos lituanistinėje mokykloje. 8:30 val. r. šv. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje. 9:30 val. iškilmingas mokslo metų atidarymas Jaunimo centro didžiojoje salėje.

◆**Santaros-Šviesos 56-ajame suvažiavime** šeštadienį, rugsėjo 12 d., 7:30 val. v. aktorė Audrė Budrytė pristatys monospektaklį „Une Baye“. Auka 15 dol.

◆**Ateitininkų namų 30 metų jubiliejus** bus švenčiamas rugsėjo 12 d., šeštadienį, Ateitininkų namuose, 1380 Castlewood Dr., Lemont, IL. 6 val. v. – pabendravimas ir paroda, 7 val. v. – vakarienė ir programa. Daugiau informacijos: el. paštu: 30@atnamai.org; tel.: 630-257-8087 (Vida) arba tel.: 630-257-8617 (Elzytė).

◆**Rugsėjo 13 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje** vyks Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo Šiluvoje 400-ųjų, jubiliejinių metų uždarymas. Šv. Mišios ir procesija – 10 val. r. Šv. Mišias aukos vyskupas Gustavo Garcia-Siller. Po Mišių 12:30 val. p. p. – pietūs Hilton viešbutyje (9333 S. Cicero Ave., Oak Lawn, IL 60453). Vietas užsisakyti galite paskambinę tel.: 708-337-0193 arba 773-776-4600. Bilietų kaina – 45 dol. asmeniui. Šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje dalyviai, norintys važiuoti į Lietuvų Operos pastatymą, prašomi užsisakyti vietas autobuse parapijoms tel.: 773-776-4600.

◆**Rugsėjo 18 d., penktadienį:** Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje

įvyks renginys, skirtas PLB Lituanistikos katedros University of Illinois at Chicago 25-erių metų sukakčiai paminėti, ir parodos atidarymas. Pradžią 7:30 val. v.

◆**JAV LB Lemonto socialinių reikalų skyrius** rugsėjo 23 d. trečiadienį, 2 val. p. p. PLC skaitykloje rodys filmą „Pažaislio vienuolyno idilės“. Tai spalvota vaizduojanti visą vienuolyno istorinę epochą: nuo įkūrimo iki šių dienų. Filmą sukurtas lietuvių išeivių pastangomis. A. a. inž. Algio Liepinaičio ir grupės Čikagos visuomenininkų dėka filmas 2005 m. gruodžio 19 d. buvo rodomas 11 WTTW televizijos stoties kanalu Čikagos publikai. Minint Lietuvos vardo tūkstantmečio jubiliejų Lemonto socialinių reikalų skyrius pasirinko šią vaizduojantį, nes Pažaislio freskose vaizduojamas šv. Brunono žygis į Lietuvą 1009 metais. Visi yra maloniai kviečiami nepraleisti progos pamatyti Pažaislio baroką ir po to pasidalinti savo prisiminimais.

◆**Knygos „Draugas –100. Už tikėjimą ir lietuviybę“** sutiktuvės vyks spalio 4 d., sekmadienį, Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Pradžią 12:30 val. p. p. Apie knygą kalbės dienraščio bendradarbis Aleksas Vitkus. Norintys galės šią knygą įsigyti.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Lietuvos Vyčių kuopa 82, Gary, IN,** rugsėjo 27 d., sekmadienį, ruošia kasmetinę – 12-ąją – gegužinę buvusiems Šv. Kazimiero bažnyčios parapijiečiams. Gegužinė vyks VFW Post 1563 patalpose, 6880 Hendricks St., Merrillville, IN 46410. 12:30 val. p. p. šv. Mišias koncelebruos prelatas Ignas Urbonas ir kun. Jonas Kuzinskas. Po Mišių Jūsų laukia skanus lietuviškas kugelis ir linksma muzika (Rimas Pumputis). Tel. pasiteiravimui: 219-884-2220 (Joanna Rudzevičius) arba 219-322-4533 (Bitutė Vilutienė).

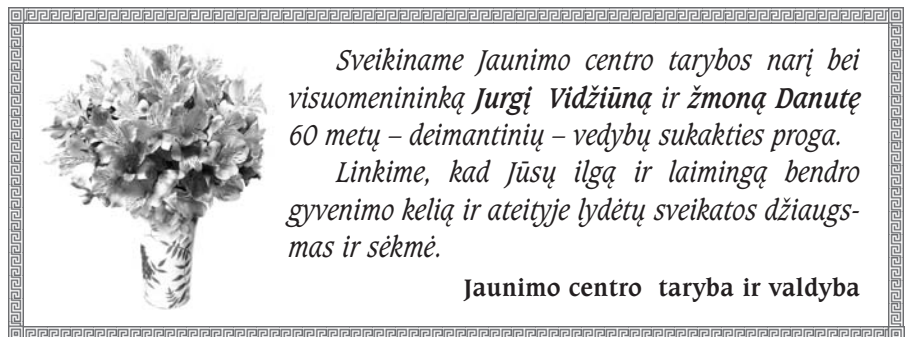
Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

Eisenoje, vykusioje š. m. rugsėjo 7 d. Lemont, IL, miestelyje, dalyvavo ir lietuviai, atstovaujantys Pasaulio lietuvių centrui, įsikūrusiam šiame miestelyje.
Donato Tijūnelio nuotr.

2009 m. rugsėjo 3 d. Čikagos kultūros centre susitiko Čikagos-Vilniaus susigiminiavusių miestų (ČVSM) komiteto nariai ir numatė šių metų žiemos ir ateinančių metų pavasario renginius. Nuotraukoje iš kairės: Agnė Vertelkaitė, Vladas Stankevičius, Vesta Valuckaitė, Lino Darchun, Rasa Kazlauskaitė, Rimas Domanskis, Carole Balzekas, Anthony Grina, Ieva Dilytė, Čikagos susigiminiavusių miestų programos tarptautinių proramų vadybininkė, Stanley Balzekas, Jr., Čikagos-Vilniaus susigiminiavusių miestų komiteto pirmininkas, Arnold Voketaitis.
ČVSM archyvo nuotr.

RUGSĖJO 13 DIENA SEPTEMBER 13TH, J. STERLING MORTON EAST HIGH SCHOOL AUDITORIUM AT 3:00 PM

J. STERLING MORTON EAST HIGH SCHOOL AUDITORIUM
3:00 VALANDA
2423 S. AUSTIN BOULEVARD
CICERO, IL

BILETAI PARDUODAMI KRAUTUVĖLĖ LIETUVĖLĖ ATLANTIC EXPRESS CORP

INFORMACIJOS TEIRAUTIS
TEL: (708) 945-5020 IR (773) 501-6573

TICKETS ON SALE AT STORE LIETUVĖLĖ ATLANTIC EXPRESS CORP

FOR MORE INFORMATION CALL: 630-257-6481 AND 773-434-7919

SOLISTAI

Mindaugas Gijys - Eizensteinas	Sarunas Juskevicius - Frankas
Nida Grigalaviciute - Rozalinda	Linas Sprindys - Blinda (1-as veiksmas)
Lijana Kopustaite - Adele	Genovaitė Bigenyte - Orlovskis
Deividas Norvilas(Delvis) - Alfredas	Vilma Skudiene - Ida
Deividas Staponkus - Falke	A.Steponavicius - Frosas

LIETUVIŲ OPERA PRISTATO

JOHANN STRAUSS OPERETĖ

ŠIKŠNOSPARNIS

TAIP PAT PROGRAMOJE: LITHUANIAN OPERA PRESENTS **DIE FLEDERMAUS**

Rugsėjo 13 d., sekmadienį, Morton East High School auditorijoje (2423 S. Austin Blvd. Cicero, IL) Lietuvių Opera Čikagoje pristatys premjerą – Johann Strauss operetę „Šikšnosparnis“. Pradžią 3 val. p. p. Pasiteirauti tel.: 773-501-6573.

JAV LB Lemonto socialinių reikalų skyrius rugsėjo 13 d., sekmadienį, organizuoja išvyką autobusu į operetę „Šikšnosparnis“. Iš PLC aikštelės išvyks tamsė 1:30 val. p. p. Bilieto kaina asmeniui – 10 dol. Prašome registruotis ir susimokėti iš anksto. Čekį siųsti: Lithuanian Community Social Services, adresu: 14911 E. 127th Street, Lemont, IL 60439. Daugiau informacijos tel.: 630-334-2906 (Pranas Jurkus).